

DÅPSGUDSTJENESTE

2. Juledag

Lørenskog kirke 26. desember 2013

Matteus 2,16 - 23

PREKEN

DEN FØRSTE JULESANGEN

Vet du på hvordan den første julesangen lød? Vi har teksten, men vi vet ikke hvordan melodien lød. Himmelsk vakker, var den nok, tør jeg påstå, for det var engler som sang den. På Betlehemsmarken. Vi sang den nettopp og synger det i alle gudstjenestene når vi skal prise Gud: Ære være Gud i det høyeste, og fred på jorden blant mennesker som Gud har glede i.”

Ingenting gir oss jul og julestemning mer enn julesangene. Juleevangeliet er jo den underliggende fortellingen som alle julesangene bærer til oss med sine ulike ord og bilder, på rim og rytme. Men fra den første julesang på Betlehemsmarken har juleevangeliet mer enn noe annet blitt gitt videre og båret gjennom 2000 år og frem til oss av de mange julesangene. Nå til jul har vi fått en ny salmebok. Julesangene har sin selvsikre plass i den nye salmeboka. Alle de kjære er her, men nå også Prøysens ”julekveldvisa”, Tore Aas ”En stjerne skinner i natt”, Eidsvåg med ”I en stall” og Carolas ”Vem har tent en stjerna”.

Den siste julesangen er ikke skrevet. Men alle henter de sin inspirasjon fra fortellingen fra stallen og den første julesangen som lød julenatt over Betlehemsmarken: Ære være Gud i det høyeste og fred på jorden blant mennesker Gud har glede i. Gjennom englesangen kom Gud til oss med bud om fred på jord.

FRED PÅ JORD

Nelson Mandela ble begravet nylig. Han satt 27 år i fengsel. Det er lenge. Husarrest en dag er jo grusomt. En måned i fengsel hadde vært tøft å holde ut. Mandela satt i 27 år. Fra han var 43 til 70 år. De beste årene av sitt liv. Mye på enecelle og han ble torturert. Det må vært mange tunge stunder. Hvor lett er det da å komme ut bitter, deprimert, hard, og hevnlysten? Vi kjenner historien. Mandela kommer smilende ut med en tro på fremtiden. Ved ønske og vilje til å tilgi og forsoning. En av historiens sterkeste fortellinger om forsoning, fred og rettferdighet. Mandela er ingen perfekt mann. Det vet vi. Men han har tent et håp i en hel verden. Om fred og rettferdighet.

Hvordan var det mulig å komme ut på den måten? Mandela kunne ikke gjøre det tror jeg uten at han hadde fred i hjerte. Han hadde fred med Gud, han hadde tilgitt de som fengslet han, og forsont seg med livet slik det ble. Guds drøm om fred på jord handler også om å ha fred med Gud, med seg selv og fred i hjertet. Det er så mange stemmer i oss og rundt oss om hvordan vi skal være. Være perfekte. Hjemmet og interiøret, barna, maten vi lager, kroppen som skal være både vakker og vel trent. Morsomme og interessante. Er du ikke vellykket og perfekt så er det din egen skyld. Det er mange i dag som sliter med skam. At de ikke er bra nok. Gud sier: Du er bra nok. Du er unik og verdifull, elsket av Gud. Du er perfekt fordi du er den du er. Gud vil gi oss fred med oss selv. Vi er unike og verdifulle akkurat sånn vi er.

Det vanskeligste å få fred med er jo når jeg har dumma ut. Sagt dumme ting, gjort noe dumt. Når det er noe vondt, en konflikt, mellom meg og en annen. Hvor bare en ting nytter: Å be om, eller gi tilgivelse. Fra Gud og mennesker. Alt dette kan gi det viktigste: Fred i hjerte og fred med deg selv. Uten det er vi tikkende bomber av ufred. Som plutselig går av. Vi sprer det hjertet er fullt av. Hvordan kan det blir godt i et hjem hvis de som bor der har uoppgjorte ting med hverandre og andre, føler seg mislykket og stygge, og mindre verdt enn andre? Fred i hjerte, med Gud og seg selv, gir fred i huset og hjemmet. Fred i hjemmet er det beste utgangspunkt for å bidra til fred i nabolaget og på skole/jobb. Eller i en hel verden slik Mandela gjorde.

Sør-Afrika, Norge og Fjellhamar – trenger mange nye små Mandela'er. Nye små Mandela'er som har fred med Gud, fred med seg selv, fred i hjerte og som sprer tro og håp, kjærlighet og tilgivelse, forsoning og solidaritet der de lever. Det er julens budskap og Guds drøm for oss. Legg merke til hvor mange julesanger som synger om fred.

FREDEN ER TRUET

Fred på jord er Guds drøm som mange av oss deler, men det er lett å miste troen og håpet om at det aldri vil forbli noe mer enn en drøm. Julevangeliet fra stallen og Betlehemsmarken fikk brutalt smake fredenes trange kår umiddelbart. Teksten på 2. Juledag i dag er om kong Herodes som hadde møtt de tre vise menn som var i Jerusalem og lette etter den nye kongen som stjernen fortalte dem var født. Med prestens hjelp fra skriftene sendte Herodes dem til Betlehem og ba dem fortelle ham om barnet så også han kunne hylle. Men vismennene ble i en drøm varslet om at de ikke skulle dra tilbake til

Herodes og tok en annen vei hjem. Josef ble også varslet av en engel i en drøm og flyktet til Egypt med Maria og det nyfødte barnet.

Matteus 2,16-23

Da Herodes forsto at vismennene hadde narret ham, ble han rasende. Han sendte ut folk og drepte alle guttebarn i Betlehem og omegn som var to år eller yngre. Dette svarte til den tiden han hadde fått vite av vismennene.17 Da ble det ordet oppfylt som er talt gjennom profeten Jeremia:

18 I Rama høres skrik,gråt og høylytt klage:Rakel gråter over barna sine og vil ikke la seg trøste. For de er ikke mer.

19 Etter at Herodes var død, viste Herrens engel seg i en drøm for Josef i Egypt 20 og sa: «Stå opp, ta med deg barnet og barnets mor og dra til Israels land! For de som ville ta livet av barnet, er døde.»

21 Han sto da opp, tok med seg barnet og barnets mor og kom til Israels land.22 Men da han fikk høre at Arkelaos var blitt konge i Judea etter sin far Herodes, våget han ikke å slå seg ned der. Han ble varslet i en drøm og dro til Galilea.23 Da han kom dit, bosatte han seg i en by som heter Nasaret. Slik skulle det ordet oppfylles som er talt gjennom profetene, at han skulle kalles en nasareer.

Barnemordet i Betlehem. Grusomt hvis man begynner å tenke på hva dette innebar. Hvilket traume, for en arv, for Betlehem og lokalsamfunnet der. Soldaten som måtte utføre ordre eller dø selv. Herodes syke maktbegjær. Alt og alle som kan få oppslutning, en posisjon med makt, blir en trussel.

ARABISK VÅR BLIR TIL KRISTEN VINTER?

Vi ser det samme i dag. Krigen i Syria er en maktkamp hvor alle andre blir en trussel. Og det virker som ingen midler skys for å oppnå målet. Makt og kontroll. Makt og maktbegjær er rått og

brutalt. Kynisk og grusomt. Historien er jo full av dette syke maktbegjæret, og det popper opp på stadig nye steder. Sannheten i at man høster det man sår, blir sjeldent mer tydelig enn her. President al-assad i Syria er jo livredd for å miste makten fordi det da er pay back time. Han vil høste det han har sådd fra de nye makthaverne. Optimismen var stor når den arabiske våren brøt løs med reformer i Tunisia, Libya og Egypt, ja, med protester i hele midtøsten og nord-Afrika. Men resultatet er nedslående. Maktvakumeet etter Gaddafi i Libya og Mubarak i Egypt kapres mer og mer av fundamentalistiske muslimer, og sharialover ser ut til å bli innført flere steder. De kristne i disse områdene opplever at deres situasjon forverres. Anti-kristne oppfatninger er i fremgang, og volden mot kristne øker. Noen spør seg om den arabiske våren ikke blir til noen sommer men til en kristen vinter.

Stefanusdagen, er navnet på 2. Juledag. Stefanus var den første som ble drept for sin kristne tro. Det er ikke et gufs fra fortiden at mennesker forfølges og drepes for sin tros skyld. Det skjer i minst like stor utstrekning i vår tid og i vår verden. Det kan virke langt unna for oss og for disse små sine liv her i trygge Norge. Men det er vel ikke det. Kampen om fred på jord, for menneskeverd, for trosfrihet, for rettferdighet, kan aldri stoppe. I det øyeblikk vi slutter å kjempe den kampen eller tror den er vunnet, så taper vi. Og det er våre barn som må leve med konsekvensene.

Og dernest, ingen skal gå ut av en kirke å tenke at det som skjer med andre langt borte er ikke min sak. Gud elsker alle, Jesus døde for alle, Guds hjerte er for hver liten søster og bror på den jord. Jesus ber alle som døpes til han, alle som vil ligne han og følge han, om å stå opp mot uretten. Og vite man skal gjøre er en annen sak. Det kan virke nytteløst. Men å bry seg, det må vi. For de som lider sin skyld, for våre barns fremtids skyld, for kjærlighetens og rettferdighetens skyld. For Jesu skyld. For min egen skyld.

Juleevangeliet om fred på jord lever i en truet og maktsyk verden. Juleevangeliet trenger etterfølgere med fred med Gud, fred i hjerte og som står opp for fred i en urettferdig og stridsfylt verden.